

Література

1. Державний стандарт початкової освіти. Режим доступу: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04. 04. 2021).
2. Богданець-Білоskalенко Н. Українська мова та читання: підруч. для 2 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах): Частина 2: Читання. К.: Грамота, 2019. 144 с.
3. Богданець-Білоskalенко Н., Шумейко Ю. Українська мова та читання: підруч. для 3 кл. закл. загальн. середн. освіти (у 2-х частинах): Частина 2: Читання. К. : Грамота, 2020. 160 с.

Микола Головко,
*кандидат педагогічних наук,
доцент, старший науковий співробітник
провідний науковий співробітник
відділу біологічної, хімічної та фізичної освіти
Інституту педагогіки НАПН України,
м. Київ
m.golovko@ukr.net*

РЕАЛІЗАЦІЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ В ШКІЛЬНІЙ ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТІ

Ключові слова: природнича освіта, диференціація навчання, освітні стандарти.

Аналіз результатів моніторингу навчальних досягнень учнів з природничих предметів показують, що особливістю вітчизняної шкільної природничої освіти залишається її орієнтованість на формування репродуктивних знань. Натомість навіть упевнене відтворення набутих у процесі навчання не забезпечує реалізацію умінь і навичок їх практичного

застосування для вирішення практичних завдань. Значні труднощі учні закладів загальної середньої освіти відчувають, працюючи із завданнями на порівняння та класифікацію, формулювання оціночних суджень, усвідомлене розуміння природи як цілісної системи [2].

Відтак у шкільній природничій освіті актуалізується проблема переорієнтації освітнього процесу з формування навичок вирішувати навчальні завдання за встановленими алгоритмами (вони ефективні для вирішення стандартних навчальних завдань, але не дають можливості творчо підходити до вирішення нестандартних ситуацій, максимально використовувати наявні інформаційно-довідкові ресурси) на залучення учнів до активної пошукової навчально-пізнавальної діяльності та її самостійного планування, тобто, компетентісно орієнтоване навчання, результатом якого будуть сформовані як предметні компетентності з біології, хімії, географії, фізики та астрономії, а також природничо-наукова компетентність як ключова.

Одним із провідним принципів організації навчання при цьому є диференціація, що забезпечує конструювання освітнього процесу (добір відповідної структури, змісту, форм і методів) та його організацію з урахуванням інтересів, нахилів, здібностей учнів, їхнього соціального та професійного самовизначення [1].

Важливою ознакою диференціації є така побудова освітнього процесу, за якої максимально реалізується принцип індивідуалізації навчання. У такий спосіб проблема диференціації проєктується на досягнення освітніх цілей, пріоритетними з яких є всебічний розвиток здобувача освіти, його особистісних характеристик, створення умов для конструювання власної освітньої траєкторії. Саме напрацювання з проблеми диференціації були покладені в основу практичної реалізації змісту освітньої галузі «Природознавство» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти на принципах науковості, наступності та

систематичності, що дало можливість вибудувати логічну структуру шкільних курсів природничих предметів. При цьому саме диференційоване навчання забезпечує можливість множинності та варіативності індивідуальних шляхів досягнення цілей навчання природознавства. Його основою стало планування обов'язкових результатів навчання. А також формування обов'язкових вимог до навченості учнів з природничих предметів на основі виділення в змісті навчання рівнів обов'язкових результатів та відповідних рівнів оволодіння навчальних матеріалом.

Література

1. Головка М. В. Становлення та розвиток теорії і методики навчання фізики в Україні (40-і роки XVII ст. – 30-і роки XX ст.): монографія. Київ : Педагогічна думка, 2020. 480 с.
2. Holovko M. The priorities and the main branches in the improvement of the natural sciences education at the Ukrainian secondary school. *Univers pedagogic*. Chişinău, 2016. Nr 1(49). С. 46–51.

